

انتخاب وجایابی بهینه ادوات FACTS به منظور کاهش تلفات شبکه قدرت

به کمک الگوریتم ژنتیک

سعید ابازری^۱، غضنفر شاهقلیان^۲، امید قناعتی^۳

۱- استادیار، دانشگاه شهرکرد، saeedabazari@yahoo.com

۲- استادیار، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نجف آباد، shahgholian@iaun.ac.ir

۳- کارشناس ارشد، دانشکده برق، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نجف آباد، ghanaati.omid@gmail.com

چکیده

با گسترش روزافزون مصرف انرژی در دنیا، توسعه شبکه‌های قدرت امری ضروری است. اما ایجاد خطوط انتقال جدید مستلزم صرف زمان و هزینه‌های گزاف بوده و لذا در صورت امکان استفاده از همان خطوط با ظرفیت انتقال بالاتر بسیار مقرر به صرفه می‌باشد. در همین راستا در سال‌های اخیر با معرفی ادوات FACTS به شبکه‌های قدرت، استفاده از آنها در کشورهای صنعتی، جهت افزایش ظرفیت خطوط انتقال متداول شده است. در این مقاله با جایابی بهینه این ادوات در شبکه قدرت توسط الگوریتم ژنتیک، به کاهش هر چه بیشتر تلفات و افزایش ظرفیت انتقال انرژی در خطوط کمک می‌شود و در پایان با شبیه‌سازی شبکه تست شش باسه IEEE و قرار دادن ادوات FACTS در آن این امر اثبات خواهد شد.

کلمات کلیدی

ادوات FACTS، SVC، TCSC، UPFC، جایابی، الگوریتم ژنتیک

۱- مقدمه

قابلیت‌های فراوان و کاربردهای وسیع به سرعت در شبکه‌های انتقال قدرت بکارگرفته شد و تحولی در سیستم‌های انتقال ایجاد کرد. از مشخصه‌های بارز عناصر FACTS می‌توان به رنج عملکرد وسیع، پاسخ سریع و قابلیت اطمینان بالا اشاره کرد. با توجه به استاندارد IEEE، ادوات FACTS سیستم را به یک یا چند مورد از توانایی‌های زیر مجهز می‌نماید.^[۱، ۲، ۳]:

- کنترل منظم پخش بار
- حداقل کردن هزینه‌های تولید و بهره‌برداری
- افزایش پایداری دینامیکی
- بالابردن قابلیت بارگیری خطوط باهمان ظرفیت گرمایی
- کاهش توان راکتیو لازم در سیستم انتقال

یکی از مهمترین دغدغه‌های امروزه بشر، تأمین انرژی است. انرژی از ارکان اصلی اقتصاد به شمار می‌آید و در این میان برق به عنوان عالی ترین نوع انرژی جایگاه ویژه‌ای دارد. امروزه میزان تولید و مصرف انرژی برق شاخص رشد اقتصادی جوامع و یکی از معیارهای سنجش رفاه محسوب می‌شود. کاهش ذخایر نفت و گاز از یکسو و افزایش میزان مصرف انرژی در سطح جهان از سوی دیگر پژوهشگران و محققین را برآن داشت تا برای افزایش راندمان و ارتقای بهره‌وری نیروگاه‌ها، کاهش تلفات و حفظ محیط زیست توجهی جدی به بهینه‌سازی تولید و انتقال انرژی در شبکه‌های قدرت داشته باشند. در همین راستا در سال‌های اخیر با گسترش صنعت الکترونیک قدرت، سیستم‌های انتقال جریان متناوب انعطاف‌پذیر^(۱) (FACTS) به شبکه‌های قدرت ارائه شد و با توجه به

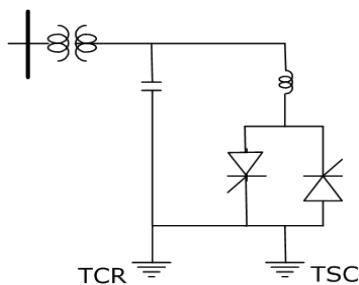
تقریباً آنی کرده است. در شکل (۱) شمایی داخلی از SVC را مشاهده می کنیم.

قسمت قابل کنترل راکتانس TCR، X_V بوده و از رابطه (۱) بدست می آید.

$$X_V = \frac{\pi}{2\pi - 2\alpha + \sin 2\alpha} \quad (1)$$

که در آن α زاویه آتش تایریستور می باشد. سوپیتانس مؤثر B در TCR به صورت معادله (۲) است.

$$B = \frac{X_V + X_C}{X_V X_C} \quad (2)$$

شکل ۱- شمایی مداری SVC

۲-۱-۲ مدل TCSC
TCSC به عنوان یک راکتانس قابل کنترل تزریق شده به خط انتقال عمل می کند. TCSC از یک شاخه حاوی یک بانک خازنی و شاخه ای موازی با آن شامل تایریستور کنترل شده و بانک سلفی تشکیل شده که با کنترل شاخه سلفی به اصلاح راکتانس خط می پردازد. راکتانس TCSC از رابطه (۳) بدست می آید.

$$X_{TCSC} = \frac{X_C X_L}{\frac{X_C}{\pi}[2(\pi - \alpha) + \sin 2\alpha] - X_L} \quad (3)$$

که در آن α زاویه آتش تایریستور، X_C راکتانس خازنی و X_L راکتانس سلفی می باشد. TCSC به صورت سری در خط قرار می گیرد و طبق رابطه (۴) با راکتانس خط در ارتباط است.

$$X_{ij} = X_{line} + X_{TCSC} \quad (4)$$

برای مدل سازی بهتر TCSC در مسائل بهینه سازی آن را به صورت رابطه (۵) تعریف می کنند.

$$X_{TCSC} = r_{TCSC} \times X_{line} \quad (5)$$

که در آن r فاکتور جبران سازی TCSC بوده و بسته به این که در کدام نقطه از خط قرار گیرد متفاوت خواهد بود رنج آن بین -0.7 تا 0.2 قرار دارد. نمای کلی TCSC در شکل (۲) قابل مشاهده است [۸].

جهت استفاده کامل از توانایی های عناصر FACTS لازم است تا بهترین مکان برای این عناصر انتخاب شود برای این منظور در برخی مقالات از پخش بار بهینه با هدف افزایش سطح بارگذاری یا کاهش تلفات استفاده شده است [۴]. از روش هیبرید TS^2/SA^3 به منظور کمینه سازی هزینه های تولید این عمل انجام گرفته است [۵] و در تحقیق های اخیر از الگوریتم ژنتیک برای جایابی FACTS برای کاهش هزینه تولید و سرمایه گذاری استفاده شده است [۶]. در این مقاله با استفاده از الگوریتم ژنتیک و با درنظر گرفتن همزمان تلفات (افزایش سطح بارگذاری) و هزینه ها به بهینه سازی همزمان نوع، مقادیر نامی و مکان می پردازیم. حال در ابتدا به مدل سازی عناصر FACTS پرداخته سپس یک سیستم نمونه را شبیه سازی کردایم.

۲- مدل سازی ادوات FACTS

با توجه به اطلاعات موجود در منبع [۷] کنترل کننده های FACTS بر حسب نحوه قرار گیری در شبکه انتقال به سه دسته تقسیم می شوند و برای هر یک از انواع مورد استفاده در این مقاله مدل مناسب ارائه خواهد شد.

۱. عناصر FACTS سری: این عناصر به صورت سری در خط انتقال قرار می گیرند و معمولاً با تغییر راکتانس خط به تولید یا جذب توان راکتیو می پردازند. پر کاربردترین عضو این خانواده TCSC می باشد.

۲. عناصر FACTS موازی: این عناصر به صورت موازی در شبکه قرار می گیرند و معمولاً به یکی از شین های شبکه متصل شده با جذب یا تزریق توان راکتیو به شبکه ولتاژ نقطه اتصال را کنترل می کند. معروف ترین عضو این مجموعه SVC نام دارد.

۳. عناصر FACTS سری-موازی: این عناصر مجموعه ای از دو دسته قبلی می باشند و مهم ترین عضو این خانواده UPFC می باشد. که از نظر عملکرد بسیار قوی بوده و تنها محدودیت آن هزینه بالای آن است.

۲-۱-۲ مدل SVC

SVC از یک TCR (امپدانس راکتیو به اندازه X_L به همراه یک والتایریستوری دو جهتی) موازی با یک بانک خازنی X_C تشکیل شده است و در مدار به عنوان یک راکتانس متغیر موازی با جذب یا تولید توان راکتیو ولتاژ نقطه اتصال خود به شبکه را تنظیم می کند. کاربرد عمده آن تأمین سریع توان راکتیو و پشتیبانی ولتاژ بوده و کنترل زاویه آتش تایریستور SVC را قادر به پاسخ گویی

۳- الگوریتم ژنتیک

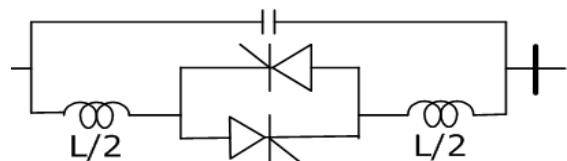
الگوریتم ژنتیک یکی از روش‌های جستجوی کلی است که بر اصول و مکانیسم ژنتیک طبیعی و انتخاب و بقای برتر بنا شده است. در این الگوریتم بین ساختارهای رشته‌ای که مشابه کروموزوم‌های طبیعی می‌باشند با استفاده از اصل بقای برتر ساختاربندی شده ولی تبادل اتفاقی اطلاعات در بین آن رشته‌ها ایجاد الگوریتمی جستجوگر می‌نماید که در خود جنبه‌های ابداع‌گرانه کاوش‌های بشری را هم دارد. در هر نسل از این الگوریتم موجودات مصنوعی جدیدی از مناسب‌ترین و بهترین افراد نسل گذشته خلق شده و به عنوان معیار بهبود کیفی آنها مقدار برازنده‌گی جدیدی به بوته آزمایش گذاشته می‌شود. در حالی که الگوریتم ژنتیک بر اصول احتمالاتی بنا شده است اما جستجوی اتفاقی لزوماً بی‌هدف و بی‌جهت و نتایج حاصله از آن اتفاقی نبوده بلکه با کاربرد اطلاعات قبلی، نتایج جدیدی با عملکرد بسیار بهتر و با کیفیتی بیشتر از گذشته حاصل می‌شود. الگوریتم ژنتیک روشی تکراری برای کاوش است که هدف جستجویش بهینه کردن یکتابع بنام تابع برازنده‌گی، تعریف شده از سوی کاربر می‌باشد. برای دستیابی به این مهم الگوریتم جمعیتی مناسب برای این منظور را از تمام فضای جستجو گردیده می‌آورد و پس از مقایسه با تابع برازنده‌گی به هر فرد یک مقدار برازنده‌گی اختصاص داده و با عملگرهایی شبیه تکثیر، ترکیب و جهش به تولید جمعیتی جدید می‌پردازد و درنهایت به جمعیت مطلوب دست می‌یابد. بالاترین امتیاز این الگوریتم عدم نیاز آن به اطلاعات قبلی و خواص ویژه است. این الگوریتم دارای چند مرحله و فاکتور اساسی به قرار زیر است [۱۰].

۴- رمزگذاری

برای انجام محاسبات توسط الگوریتم ژنتیک در ابتدا لازم است پارامترهای معادله مورد نظر کدگذاری شود. در این مقاله سه پارامتر محل نصب، نوع و مقادیر نامی عنصر FACTS رمزگذاری می‌شود و هر یک توسط شماره‌ای (ژن) در یک ردیف (کروموزم) قرار می‌گیرند. که اولین شماره نشان‌دهنده مکان قرارگیری عنصر FACTS است، دومین شماره نوع آن را نشان می‌دهد و سومین شماره نیز شاخص τ بوده که طبق فرمولی ویژه برای هر عنصر، مقادیر نامی را مشخص می‌کند. در جدول (۱) نمونه‌ای از کروموزم کدگذاری شده قابل مشاهده است.

جدول ۱- کروموزم کدگذاری شده برای الگوریتم ژنتیک

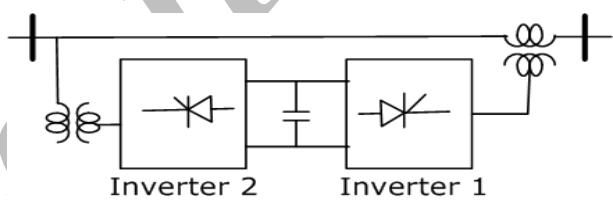
محل قرارگیری	نوع وسیله	مقادیر نامی
۴	۱	۰/۲

شکل ۲- مدار معادل TCSC

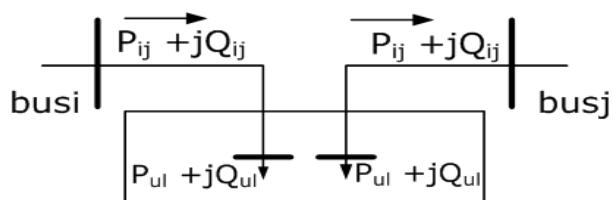
۳-۲- مدل UPFC

اساساً UPFC دارای دو منبع ولتاژ اینورتری (VSI) و یک خازن DC مشترک بین آنها می‌باشد. و توسط دو ترانسفورماتور به صورت سری-موازی به شبکه متصل می‌شود در شکل (۳) ساختار کلی UPFC قابل مشاهده است.

شکل ۳- ساختار کلی UPFC

برای مطالعه UPFC، آن را به دو صورت مدل‌سازی می‌کنند، یکی مدل کوپل (زوجی) شده و دیگری مدل دکوپل (جزا). مدل اول به دلیل نیاز به اصلاح ماتریس جاکوبین پیچیده‌تر است حال آن که مدل دوم را به راحتی می‌توان در الگوریتم‌های پخش بار وارد کرد بدون آنکه نیاز به اصلاح یا ساده‌سازی ماتریس جاکوبین باشد. در اکثر مقالات مربوط به پخش بار از مدل دکوپل استفاده می‌شود. در شکل (۴) این مدل قابل مشاهده است.

شکل ۴- مدل دکوپل شده UPFC

در سال‌های اخیر با معرفی الگوریتم‌های هوشمند، برای انجام محاسبات پیچیده از جمله مسئله جایابی ادوات FACTS در شبکه‌های انتقال، از این الگوریتم‌ها استفاده می‌شود. از جمله این الگوریتم‌ها می‌توان به روش‌های TS (Tabu search)، شبیه‌سازی آنکاری فولاد (SA)، الگوریتم ژنتیک (GAs) و بهینه‌سازی گروه زنبورها (PSO) اشاره نمود. در این مقاله به الگوریتم ژنتیک پرداخته شده است [۹].

UPFC&SVC&TCSC و با توجه به استاندارد شرکت زیمنس آورده شده است. برای UPFC:

$$C_{UPFC} = 0.0003S^2 - 0.269S + 188.22 \quad (8)$$

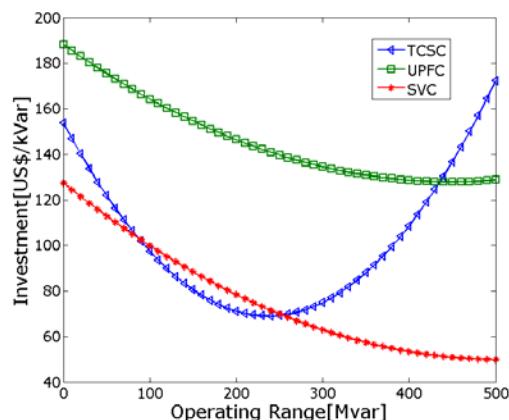
برای TCSC:

$$C_{TCSC} = 0.0015S^2 - 0.713S + 153.75 \quad (9)$$

و برای SVC داریم:

$$C_{SVC} = 0.0003S^2 - 0.305S + 127.38 \quad (10)$$

که واحد برای هر سه ($\$/KVAR$) بوده و در آنها S رنج عملکرد ادوات FACTS برمبنای KVAR است. برای هموارد کردنتابع هزینه‌های سرمایه‌گذاری ادوات FACTS با هزینه‌های تولید انرژی در نیروگاه، جواب تابع را بر مقدار (5×8760) تقسیم می‌کنیم. در شکل (۵) مقایسه تابع هزینه این سه عنصر با یکدیگر قبل مشاهده است.

شکل ۵- مقایسه تابع هزینه ادوات FACTS

حال برای بررسی میزان سازگاری هر جمعیت از الگوریتم ژنتیک، به کمک تابع هزینه کلی سیستم و تلفات خطوط انتقال، تابع هدف را به صورت رابطه (۱۱) معرفی می‌کنیم [۱۲].

$$F = \alpha_1 C_{Total} + \alpha_2 Loss \quad (11)$$

که در آن a_1 تا a_2 ضرایب ثابتی هستند که مقدار آنها به کمک سعی و خطاب بدست آمده به ترتیب برابر است با 0.020 و 0.1421 . در الگوریتم پیشنهادی سعی بر این است که با انتخاب جایابی و تعیین بهینه پارامترهای ادوات FACTS دو تابع هزینه و تلفات کلی سیستم را کمینه کنیم. که میزان تأثیر این دو تابع وابسته به ضریب‌های بیان شده می‌باشد.

۲-۳- جمعیت اولیه

شامل تعدادی از افراد کدگذاری شده در مرحله قبل می‌باشد که به طور اتفاقی توسط خود الگوریتم ژنتیک انتخاب می‌شوند.

۳- برآورد میزان سازگاری

بعد از رمزگذاری جمعیت اولیه، باید برای هر یک از افراد میزان سازگاری تعیین شود، سازگاری یک معیار از کیفیت است و برای اهداف مختلف متفاوت خواهد بود.

۴- تابع هدف

تابع هدف تابعی برای بررسی میزان سازگاری افراد است که با توجه به هدف بهینه‌سازی توسط کاربر تعریف می‌شود و مهمترین قسمت الگوریتم ژنتیک و اساس کار برنامه بهینه‌سازی می‌باشد. در این مقاله دو هدف به طور همزمان درنظر گرفته شده است. که عبارتند از کاهش تلفات سیستم و کاهش هزینه‌های تولید انرژی و بهره‌برداری از خطوط انتقال.

۴-۱- تلفات شبکه

تلفات در سیستم‌های انتقال امری غیرقابل اجتناب بوده که باعث محدودشدن توان انتقالی در خطوط می‌شود و همواره هزینه‌هایی اضافی به شبکه تحمیل می‌کند لذا کاهش هر چه بیشتر آن همواره هدف طراحان خطوط انتقال می‌باشد. در این مقاله تلفات کلی شبکه توسط پخش بار به روش نیوتن - رافسون بدست آمده و به عنوان یکی از فاکتورهای تابع هدف مورد استفاده قرار می‌گیرد [۱۰].

۴-۲- تابع هزینه

هزینه کلی سیستم از دو جزء تشکیل شد است که در رابطه (۶) دیده می‌شود.

$$C_{Total} = C_{PG} + C_{FACTS} \quad (6)$$

قسمت اول، C_{PG} مربوط به هزینه‌های تولید انرژی در نیروگاهها بوده و از رابطه (۷) بدست می‌آید.

$$C_{PG} = \alpha_0 + \alpha_1 P_G + \alpha_2 P_G^2 \quad (7)$$

که در آن P_G توان حقیقی خروجی نیروگاه و α ها ضرایبی ثابت هستند که برای نیروگاه‌های مختلف متفاوت بوده و در مشخصات شبکه داده می‌شود.

قسمت دوم، C_{FACTS} تابع هزینه سرمایه‌گذاری ادوات FACTS است که برای عناصر مختلف متفاوت است و در زیر برای

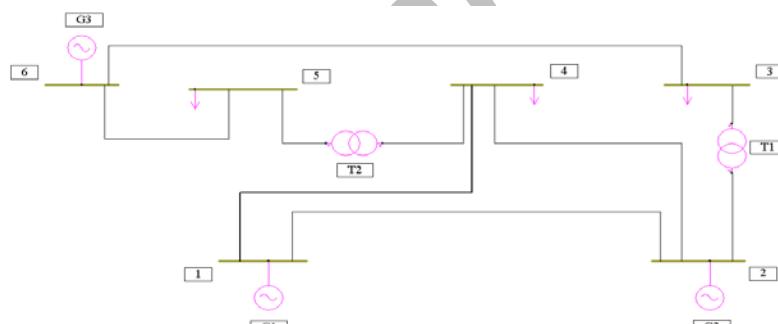
انتخاب و جایابی دستی عناصر FACTS مقایسه کرده‌ایم که نتایج آن در جدول (۳) مشاهده می‌شود. و در پایان در جدول (۴) برای داشتن دیدی مناسب از روش پیشنهادی با استفاده از مقادیر داده شده در مقاله [۷] نتایج این روش را با نتایج آن مقاله مقایسه شده است که نشان می‌دهد نتایج تا حدودی مشابه است که البته الگوریتم ژنتیک سریعتر بوده و بهنسبت مقادیر بهتری را ارائه خواهد کرد اما در سیستم‌های گسترده این زمان افزایش می‌یابد. البته دلیل دیگر این اختلاف ناشی از هدف بهینه‌سازی است. چون در اینجا هدف کاهش تلفات و در مقاله مذکور هدف بهبود شاخص‌های SOL و CSI می‌باشد.

جدول ۲- کروموزم پیشنهادی توسط الگوریتم ژنتیک

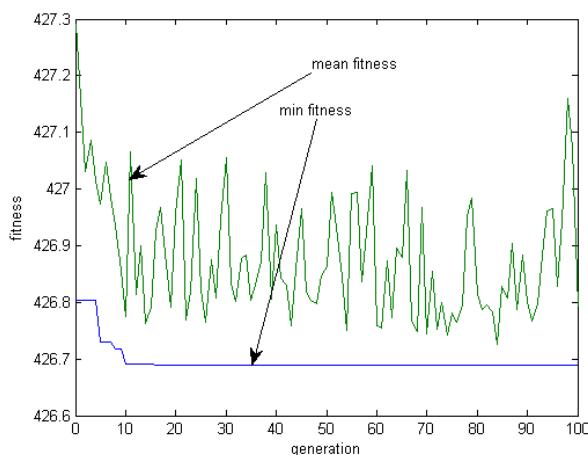
محل قرارگیری	نوع وسیله	مقادیر نامی
باس ۵	SVC	۰/۷۴۰۱۷

۴- نتایج شبیه‌سازی

حال برای اثبات عملی بودن بحث‌های مطرح شده سیستم تست ۶ باسه IEEE (قابل مشاهده در شکل (۶)) را در نرم‌افزار شبیه‌سازی می‌کنیم سپس با نوشتن m-file‌های لازم الگوریتم ژنتیک را به صورت زیر ایجاد می‌کنیم. این الگوریتم ابتدا از میان تمام حالت‌های ممکن جمعیت اولیه را به صورت اتفاقی انتخاب کرده و با توجه به کروموزوم‌های بدست آمده تغییرات لازم را در شبکه ایجاد می‌کند، سپس به روش نیوتن - رافسون پخش بار را انجام می‌دهد و تلفات کلی سیستم، هزینه‌های تولید نیروگاهی و اجرای ادوات FACTS را بدست می‌آورد (که همان برازنده‌گی کروموزوم‌ها می‌باشد). با تکرار این پروسه و مقایسه میزان برازنده‌گی‌ها بهترین کروموزم (در جدول (۲) مشاهده می‌شود) توسط الگوریتم ژنتیک معرفی شود. در شکل خروجی برنامه (شکل (۷)) روند تغییر برازنده‌گی برای ۱۰۰ تکرار آورده شده که با توجه به تابع هدف، کاهش آن به معنی کاهش تلفات و هزینه کلی شبکه می‌باشد. در پایان نتیجه الگوریتم را با حالت عدم حضور عناصر و چند حالت

شکل ۶- سیستم تست ۶ باسه IEEE

شکل ۷- Mean fitness: متوسط برازنده‌گی در هر تکرار از الگوریتم ژنتیک
Min fitness: کمترین برازنده‌گی در هر تکرار از الگوریتم ژنتیک

جدول ۳- مقایسه حالت پیشنهادی برنامه با چند حالت ممکن دیگر

	FACTS بدون	چند حالت دلخواه به انتخاب کاربر				پیشنهاد برنامه
نوع عنصر	.	SVC	TCSC	UPFC	TCSC	SVC
محل نصب	.	باس ۳	باس ۴	باس ۳	باس ۵	باس ۵
رنج عملکرد(r)	.	۱	-۰/۵۱۲	-۱	۰/۷۴۰۱۷	۰/۷۴۰۱۷
هزینه کلی	۳۰۰۳/۸	۳۰۰۴/۷	۳۰۰۴/۸	۳۰۰۵	۳۰۰۳/۹	۳۰۰۲
تلفات سیستم	۹/۸۲۱۳	۱۰/۵۰۹۸	۸/۲۶۶۲	۱۴/۸۴۳۲	۱۰/۱۴۲۱	۵/۲۸۱۶
برازندگی	۴۲۷/۰۴۱۵	۴۲۷/۱۷۶۴	۴۲۷/۱۵۱۸	۴۲۷/۳۰۶۶	۴۲۷/۰۵۸۷	۴۲۶/۶۲۲۷

جدول ۴- مقایسه روش پیشنهادی با نتایج منبع شماره [۶]

	هزینه های ناشی از جبران کننده ها	مکان عنصر در شبکه	نوع عنصر مورد استفاده			راکتانس TCSC	توان راکتیو
			SVC	TCSC	UPFC		
نتایج مقاله [۶]	3.7821e06	3-5	0	0	1	0.4978	-155.1191
نتایج روش پیشنهادی	3.0020e06	5-6	1	0	0	0	0.74017

- [3] M. Noroozian, L. Angquist, M. Ghandhari, G. Anderson; “**Use of UPFC for Optimal Power Flow Control**”, IEEE Trans on Power Delivery, Vol. 12, No. 4, October 1997.
- [4] J. A. Momoh, J. Z. Zhu; “**A new Approach to Optimal Power Flow with Phase Shifter**”, IEEE International Conference on systems, Man, and Cybernetics, Vol. 5, pp. 4794-4799, 1998.
- [5] P. Bhasaputra, W. Ongaskul; “**Optimal Placement of Multi-Type FACTS Devices by Hybrid TS/SA Approach**”, Industrial Technology, IEEE ICIT’02. IEEE International Conference, Vol. 1, 11-14 Dec. 2002.
- [6] L.J.Cai, I.Erlich, “**optimal Choice and Allocation of FACTS Devices Using Genetic Algorithms**”, ISAP Conference, Lemnos, Greece, August 31-Sept3, 2003

۵- نتیجه گیری

با توجه به نتایج شبیه سازی در می یابیم که می توان به کمک الگوریتم ژنتیک بهترین محل با بیشترین کارایی را انتخاب مناسب نوع جبران کننده بدست آورد و در این فرآیند به ضرایب مهم تلفات و هزینه اقتصادی توجه ویژه ای شده است که با مقایسه روش پیشنهادی با مقاله معرفی شده به عنوان منبع [۶] سودمندی این روش به اثبات رسید. در این مقاله تنها دو فاکتور تلفات و هزینه به عنوان تابع هدف در نظر گرفته شده که انتظار می رود در مطالعات بعدی با در نظر گرفتن چند فاکتور دیگر مانند امنیت شبکه تابع هدف گسترش داده شده و برای تست میزان کارایی آن از شبکه های بزرگتر استفاده گردد.

۶- مراجع

- [1] N. G. Hingurani, L. Gyugyi; “**Understanding FACTS: Concept and Technology of Flexible AC transmission System**”, IEEE Press, New York, 2000.
- [2] M. Noroozian, L. Angquist, M. ghandhari, G. Anderson; “**Improving Power System**

- using Genetic Algorithm”, IEE-Pub on line Journal, March 7, 2005.**
- [11] K. Vijayakumar, Dr. R. P. Kummudinidevi; “**A New Method for Optimal Location of FACTS Controller using Genetic Algorithm”, Journal of Theoretical and Applied Information Technology, 2005.**
- [12] H. R. Baghaee, M. Jannati, B. Vahidi, S. H. Hosseini and S. Jazebi, “**Optimal Multi-type FACTS Allocation Using Genetic Algorithm to Improve Power System Security”, IEEE Trans on Power Delivery, Vol. 12, No. 4, October 2008.**
- [7] S. Sutha, and N. Kamaraj “**Optimal Location of Multi Type Facts Devices for Multiple Contingencies Using Particle Swarm Optimization” International Journal of Electrical and Electronics Engineering, 1:1 2008.**
- [8] Y. H. Song, A. T. Johns. “**Flexible AC Transmission Systems (FACTS)”, IEE Press, London, 1999. ISBN 0-85296-771-3.**
- [9] S. Phoomvuthisarn, S. Biansoongnern S. Chusanapipatt, “**Optimal SVC and TCSC Placement for Minimization of Transmission Losses”, International Conference on Power System Technology, IEEE 2006.**
- [10] J. Baskaran, V. Palanisamy; “**Optimal Location of FACTS Device in a Power System Network Considering Power Loss**

-پی‌نوشت‌ها

-
- 1- Flexible AC transmission system
 2- Tabu Search
 3- Simulated Annealing